

Pensioenfonds Detailhandel

Productinformatie op de website voor financiële producten die ecologische of sociale kenmerken promoten

Productbenaming: Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 549300OCYH0WALOPK216

A) Samenvatting

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel is geclassificeerd als een artikel 8 product volgens SFDR wat betekent dat het ecologische en sociale duurzaamheidskenmerken promoot.

B) Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Dit financiële product promoot ecologische of sociale kenmerken, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

C) Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

1. Pensioenfonds Detailhandel belegt conform de normen en waarden van deelnemers. Dit doet het pensioenfonds door het toepassen van uitsluitingen en het maken van beleggingskeuzes op basis van vier specifieke SDG's binnen de beursgenoteerde aandelenportefeuilles, beursgenoteerde bedrijfsobligatieportefeuille en opkomende staatsobligatie portefeuilles. De vier specifieke SDG's zijn:
 - SDG 8: Eerlijk werk en economische groei
 - SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie
 - SDG 13: Klimaatactie
 - SDG 16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten
2. Pensioenfonds Detailhandel neemt een aantal (beleggings)acties om bij te dragen aan een beter milieu of een betere maatschappij. Dat doet het Pensioenfonds indirect door het inzetten van engagement, stemmen, te beleggen in green bonds en door vastgoedmanagers aan te zetten tot verduurzaming. Maar ook direct, door met een relatief klein gedeelte van de totale portefeuille maatschappelijk rendement naast financieel rendement te zetten en direct bij te dragen aan een beter milieu of een betere maatschappij middels impact investing.
3. Pensioenfonds Detailhandel poogt klimaatverandering te beperken door te sturen op een lagere CO₂-voetafdruk van de beursgenoteerde aandelenportefeuilles en beursgenoteerde bedrijfsobligatieportefeuille en het doen van beleggingen die bijdragen aan de energietransitie, zoals green bonds.

D) Beleggingsstrategie

Pensioenfonds Detailhandel belegt in liquide beleggingscategorieën middels het passief volgen van benchmarks. Om daar de genoemde duurzaamheidskenmerken van het pensioenfonds in te laten doorklinken, heeft het

Pensioenfonds Detailhandel

pensioenfonds voor de portefeuilles ontwikkelde en opkomende aandelen, beursgenoteerde bedrijfsobligaties, en overheidsleningen aan opkomende markten, op maat-gemaakte benchmarks geïmplementeerd. Daarin heeft het pensioenfonds de vier gekozen SDG's geïntegreerd. Bedrijven, landen of andere entiteiten die goed scoren op de vier SDG's krijgen een grotere weging in de portefeuille, degene met een lagere score krijgen een lagere weging. In de beursgenoteerde vastgoedportefeuille en de green bond portefeuille zijn ook environmental en social kenmerken geïntegreerd. In de vastgoed, hypotheek en directe impact portefeuille geldt dat deze vier SDG's een belangrijke rol spelen in het selecteren, monitoren en rapporteren van externe managers.

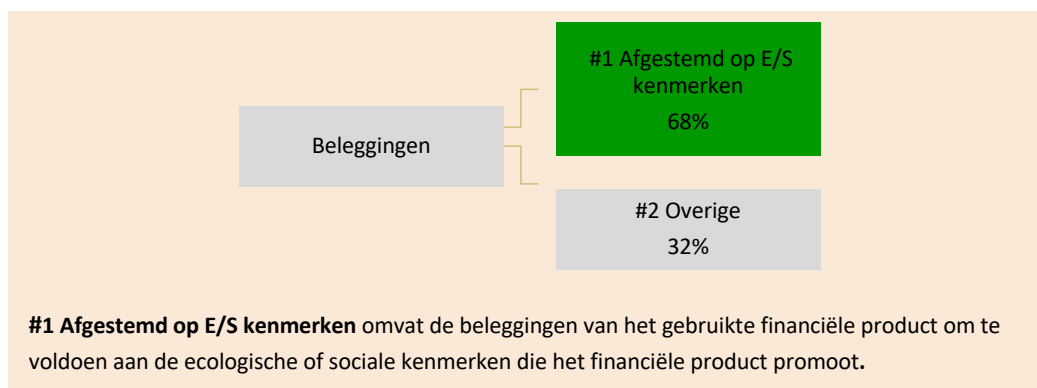
Daarnaast past het pensioenfonds actief aandeelhouderschap toe op basis van deze SDG's en belangrijke internationale richtlijnen, zoals de OESO-richtlijnen voor Multinationale ondernemingen, de VN-richtlijnen voor bedrijven en mensenrechten (UNGP's), en het Parijs Klimaatakkoord. Het pensioenfonds stemt ook in de beursgenoteerde aandelenportefeuilles. Tenslotte past het pensioenfonds op alle beleggingen het uitsluitingsbeleid toe.

Het pensioenfonds stelt voor de verdeling van de beleggingen binnen de beleggingscategorieën een strategische normportefeuille vast, die is gebaseerd op de risicohouding van het pensioenfonds. Deze risicohouding is afgestemd met sociale partners en het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds. Het doel van het beleggingsbeleid is de toekomstige pensioenuitkeringen te kunnen betalen en de kans op indexeren te vergroten. Belangrijk uitgangspunt voor het strategisch beheer van de portefeuille en de inrichting van de beleggingsorganisatie zijn de negen beleggingsovertuigingen die het bestuur heeft vastgesteld.

E) Aandeel beleggingen

(de in artikel 14 bedoelde informatie op en maken een onderscheid tussen directe blootstellingen aan entiteiten waarin is belegd en alle overige soorten blootstellingen met betrekking tot die entiteiten.)

Pensioenfonds Detailhandel belegt het grootste gedeelte (89.9%) van het pensioenvermogen in liquide categorieën. Dat doet het pensioenfonds op passieve wijze. Binnen deze beleggingen heeft het pensioenfonds voor de volgende portefeuilles op-maat-gemaakte indices (benchmarks) gebouwd die gevolgd worden door de vermogensbeheerder: aandelen ontwikkelde markten, aandelen opkomende markten, bedrijfsobligaties, hoogrenderende obligaties, en overheidsobligaties voor opkomende markten. Hierin zijn karakteristieken van de vier gekozen Sustainable Development Goals (SDG 8, 12, 13 en 16) verwerkt. Het pensioenfonds heeft daarnaast een Green bond portefeuille waarin alleen zogenaamde groene obligaties zijn opgenomen en een beursgenoteerde vastgoedportefeuille die een meer duurzame benchmark volgt. In de niet-beursgenoteerde portefeuille belegt het pensioenfonds in hypotheek, direct vastgoed in Nederland via vastgoedfondsen, en in

impactfondsen. Deze beleggingen hebben allen afstemming op E/S kenmerken.

In de Europese staatsobligatieportefeuille en de langlopende Europese staatsobligatieportefeuille zijn uitsluitingsgronden van toepassing. In de rente overlayportefeuille voor langlopende Europese staatsobligaties

Pensioenfonds Detailhandel

heeft het pensioenfonds een voorkeur voor de aankoop van EU Sustainable bonds. De minimale allocatie naar EU sustainable bonds in deze portefeuille is €200 miljoen, met een beoogde uitbouw de komende jaren naar €900 miljoen euro in de portefeuille. Deze portefeuilles zijn ongeveer 35% van de active-allocatie en aangemerkt als 'overige' omdat zij naast de uitsluitingsgronden en de EU Sustainable bonds doelstelling nog geen andere E/S-kenmerken promoten.

F) Monitoring ecologische of sociale kenmerken

Op basis van het uitsluitingsbeleid van Pensioenfonds Detailhandel worden landen en ondernemingen uitgesloten op basis van bepaalde activiteiten (controversiële wapenproductie en tabaksproductie) of sancties (uitgegeven door de Europese Unie en de Verenigde Naties). De data over ondernemingen is afkomstig van AFM (voor clusterwapens) en dataprovider Sustainalytics (voor andere controversiële wapens en landensancties). Deze uitsluitingslijst wordt gecontroleerd door de ESG-overlay manager van het pensioenfonds, Columbia Threadneedle Investments en door het bestuursbureau van het pensioenfonds. De lijsten worden doorgestuurd aan de vermogensbeheerder die de uitsluitingslijsten implementeert, en de custodian, die eventuele overschrijdingen van de uitsluitingslijst doorlopend monitort. Ook worden deze doorgestuurd aan de benchmarkprovider zodat deze in de op-maat-gemaakte benchmarks kunnen worden geïntegreerd.

Binnen de illiquide beleggingen wordt gemonitord op ecologische of sociale kenmerken door middel van rapportages van de externe managers die deze fondsen beheren. Wij voeren gesprekken met deze managers om de rapportages te bespreken, duurzaamheidsprestaties te monitoren, en concrete afspraken tot verbetering te maken. Bij het overwegen van nieuwe allocaties naar vastgoedmanagers worden de ecologisch en sociale kenmerken van het fonds meegewogen.

De coördinerend vermogensbeheerder en de onafhankelijke risico-adviseur monitoren of de portefeuille binnen de bandbreedtes van de strategische normportefeuille valt. Voor de impact-allocatie (1% van de portefeuille) en de green-bond portefeuille geldt dat deze als aparte beleggingscategorieën zijn toegevoegd aan de strategische normportefeuille en als zodanig worden gemonitord. Green bonds kunnen ook in de andere obligatieportefeuilles voorkomen, ook dat wordt door de coördinerend vermogensbeheerder gemonitord en hierover gerapporteerd. Ook om te monitoren of de green bond portefeuille opgeteld met de green bonds in andere portefeuilles totaal 10% van de obligatieportefeuille uitmaken, een doelstelling van het pensioenfonds.

In de portefeuilles voor aandelen ontwikkelde en opkomende markten, de bedrijfsobligatieportefeuille, de hoogerrenderende obligatieportefeuille, en in de portefeuilles voor staatsobligaties van opkomende markten wordt gebruikt gemaakt van op-maat-gemaakte benchmarks, die passief door de vermogensbeheerder worden gevolgd. Hierin worden ecologische en sociale kenmerken geïntegreerd door middel van onder- en overweging van de beleggingen. Ondernemingen of landen met betere scores krijgen een groter gewicht in de portefeuille, onderpresteerders een lager gewicht, of helemaal geen gewicht meer in de portefeuille. In de portefeuilles voor staatsobligaties van opkomende markten worden bovendien twee extra ondergrenzen gehanteerd: landen die behoren tot de slechtste 20% scorende landen, en landen die als ondemocratisch worden bestempeld door *Freedom House*, worden niet opgenomen in deze portefeuilles.

Tenslotte monitort het pensioenfonds de gevoerde dialogen met bedrijven ('engagement') en de uitgebrachte stemmen op aandeelhoudersvergadering. De engagement- en stemprovider rapporteert hier kwartaalwijs en jaarlijks over. Bovendien stellen zij middels portals de meest recente stem- en dialoogactiviteiten voor ons beschikbaar.

Pensioenfonds Detailhandel

G) Methodologieën

(de methodologieën die worden gebruikt om te meten hoe de door het financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken worden behaald)

1. Beleggen conform de normen en waarden van deelnemers

- Aantal beleggingen in uitgesloten ondernemingen: Ondernemingen worden uitgesloten van de beleggingen van het pensioenfonds in geval van directe betrokkenheid bij de productie van controversiële wapens: landmijnen, biologische wapens, chemische wapens, wapens op basis van verarmd uranium, witte fosfor, en clusterwapens. In 2023 zal het pensioenfonds ook producenten van kritieke onderdelen van nucleaire wapens uitsluiten. In 2023 zal het pensioenfonds ook producenten van tabak uitsluiten. Hiervoor wordt de onderzoeksmethodologie van onze ESG-overlay manager, gebruikmakend van data van Sustainalytics, gehanteerd.
- Aantal beleggingen in uitgesloten landen: Landen die op de sanctielijst van de Verenigde Naties en de Europese Unie voorkomen worden uitgesloten. Hiervoor worden de lijsten van de EU en de VN als methodologie genomen.
- Landen in de opkomende markten portefeuilles die door Freedom House als ondemocratisch worden bestempeld, en bij de slechtst scorende 20% landen van onze SDG-scoring behoren, zullen niet in onze portefeuille worden opgenomen. Hiervoor wordt de SDG-methodologie speciaal ontwikkeld voor landen van indexprovider FTSE Russell (onderdeel van de *London Stock Exchange Group*) gehanteerd en de publiek beschikbare data van Freedom House.
- De beursgenoteerde aandelenportefeuilles en beursgenoteerde bedrijfsobligatieportefeuille hebben een hogere SDG-score dan de standaard benchmark. Hiervoor wordt de SDG-methodologie van indexprovider FTSE Russell (onderdeel van de *London Stock Exchange Group*) gehanteerd.

2. Bijdragen aan een beter milieu of een betere maatschappij

- Het pensioenfonds wil engagement uitvoeren op de meest ernstige schendingen van internationale normen en op onderwerpen die voor deelnemers belangrijk zijn. Op kwartaalwijze wordt data over schendingen van de Global Compact-principes van de Verenigde Naties aangevuld met een toets op de ernst van de overtreding, het oordeel van onze engagementprovider of er al adequaat gereageerd is door de onderneming, of de controverse al eerder onderdeel was van engagementgesprekken, en hoe materieel de schending binnen de portefeuille is. De methodologie van engagement wordt besproken onder 'k. Engagementbeleid.'
- Het pensioenfonds wil met een klein gedeelte van de portefeuille naast financieel rendement ook het maatschappelijk rendement laten meewegen en heeft een doelstelling op direct impact vastgesteld. Het pensioenfonds heeft 1% van de portefeuille aan directe impact gealloceerd, te beleggen in private debt. Hiervoor maakt het pensioenfonds gebruik van de definitie van impact investing van GIIN (*The Global Impact Investing Network*) en de impact methodologieën van de betreffende managers.
- Het pensioenfonds wil beleggen in vastgoed met een hogere score dan het GRESB-gemiddelde. Hiervoor wordt de GRESB-methodologie gehanteerd.

3. Beperken van klimaatverandering

- CO₂-voetafdruk van de beursgenoteerde aandelenportefeuille en beursgenoteerde bedrijfsobligatieportefeuille ten opzichte van de standaard benchmarks is lager. Hiervoor wordt de CO₂-meetmethodiek van FTSE Russell gebruikt. Voor aandelen wordt gebruik gemaakt van TruCost data, voor obligaties FTSE carbon emissions data.

Pensioenfonds Detailhandel

- Percentage green bonds in de obligatieportefeuille is 10% van de totale obligatieportefeuille. Hiervoor wordt de definitie van de *Green bond principles* gehanteerd, en de methode die vermogensbeheerder BlackRock heeft ontwikkeld om Green bonds te classificeren.

H) Databronnen en -verwerking

(a) de databronnen die worden gebruikt om elk van de door het financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken te behalen; b) de maatregelen die zijn genomen om de kwaliteit van de data te waarborgen; c) de wijze waarop de data worden verwerkt; d) het aandeel van de data die een schatting zijn)

Gebruikte databronnen

- Uitsluitingen:
 - Data van Sustainalytics, gecontroleerd door Columbia Threadneedle investments, die fungeert als de ESG-overlay manager van het pensioenfonds.
 - Landen die niet worden opgenomen in de opkomende markten portefeuille: data van Freedom House, publiek beschikbaar, worden in de benchmark geïmplementeerd. De slechtst 20% presterende landen in opkomende markten wordt op basis van de methodologie van FTSE Russel om landen langs de SDG-meetlat te leggen bepaald door de indexprovider.
- Het integreren van SDG-kenmerken in de beursgenoteerde portefeuilles: Data zijn de SDG-scores door FTSE Russel, voortkomend uit onderzoek en data van FTSE Russel, gebruikmakend van de FTSE SDG-methodologie
- CO₂-voetafdruk: gerapporteerd door de benchmarkprovider FTSE Russel.
- Engagement: kwartaal en jaarlijkse rapportages over de engagementvoortgang door onze engagementprovider. Per kwartaal publiceert het pensioenfonds over de gevoerde engagementgesprekken en bijbehorende voortgang op de website. Het pensioenfonds kan ten alle tijden inloggen op het engagementportal van de engagementprovider om de laatste activiteit en voortgang op het engagementprogramma te zien.
- Stemmen: kwartaal en jaarlijkse rapportages over stemmen door onze engagementprovider, tevens doorlopende rapportage door de stem-proxy ondersteuner, ISS. Het pensioenfonds heeft ten alle tijden inzicht in voorgenomen stemmen alsook uitgebrachte stemmen. Uitgebrachte stemmen kunnen ook worden ingezien door anderen via de website van Pensioenfonds Detailhandel, in de 'stemmonitor'.

Genomen maatregelen om datakwaliteit te waarborgen

Pensioenfonds Detailhandel is in dialoog met de partijen waarvan het pensioenfonds de data gebruikt om de ontwikkelingen op het gebied van ESG-data te volgen. Om de bestendigheid van de data te waarborgen, en de kwaliteit te kunnen toetsen, maakt Pensioenfonds Detailhandel gebruik van derde partijen die de ecologische of sociale kenmerken van de portefeuille kunnen monitoren, en genomen acties op effectiviteit kunnen toetsen. Dat zijn onder meer de de ESG-overlay manager Columbia Threadneedle, die de ecologisch en sociale kenmerken van de beursgenoteerde portefeuille analyseert, de coördinerend vermogensbeheerder BlackRock, en in toenemende mate de onafhankelijke risico-adviseur EY. Daarmee kan het pensioenfonds de ingrepen in de portefeuille als gevolg van het implementeren van op-maat-gemaakte SDG-indices monitoren.

Pensioenfonds Detailhandel

Voor de vastgoedportefeuilles maakt het pensioenfonds gebruik van de analyse van de vastgoedadviseur Finance Ideas, die de vastgoedfondsen onderwerpt aan een klimaatrisico-scan.

Wijze waarop de data worden verwerkt

De data worden verwerkt door de uitvoerende partijen, en op onderdelen gecontroleerd door de monitorende partijen. Het pensioenfonds verwerkt in de eigen organisatie geen data om de ecologische en sociale kenmerken te waarborgen.

Aandeel van de data dat wordt geschat

Een deel van de gebruikte ESG-data berusten op inschattingen. Dat gaat het bijvoorbeeld om CO₂-uitstoot die onvoldoende wordt gerapporteerd door ondernemingen. Om daar de kwaliteit te waarborgen, maakt Pensioenfonds Detailhandel gebruik van advies van partijen die tegenwicht kunnen bieden aan de initiële analyses en op basis van andere databronnen analyses opleveren.

I) Methodologische en databeperkingen

(a) eventuele beperkingen aan de in artikel 24, punt g), bedoelde methodologieën en aan de in artikel 24, punt h), bedoelde databronnen; b) de vraag hoe dergelijke beperkingen niet van invloed zijn op de wijze waarop de door het financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken worden behaald.)

Op het gebied van data probeert het pensioenfonds checks en balances in te bouwen door gebruik te maken van diverse uitvoerders die verschillende ESG-databronnen gebruiken. ESG-databronnen verschillen in methodologie en uitkomsten. Het pensioenfonds tracht daarom de meest passende ESG-databron te vinden bij de ecologische en sociale kenmerken, en verschillende partijen eenzelfde analyse te laten doen met andere data. De databeperkingen zijn beperkt van invloed op de wijze waarop het pensioenfonds de ecologische of sociale kenmerken die zij nastreeft behaald: veel van de ecologische en sociale kenmerken zijn niet afhankelijk van een enkele databron of een enkele mitigerende maatregel. Voor CO₂-uitstoot en de SDG-scores van ondernemingen en landen geldt dat de initiële databron wel bepalend is voor de beleggingskeuzes die het fonds maakt. Daarom zijn daarvoor andere partijen aangesteld om voldoende tegenwicht te bieden.

Voor de overige ecologische en sociale kenmerken geldt dat zij in mindere mate afhankelijk zijn van enkele ESG-databronnen.

J) Due diligence

(de due diligence die is uitgevoerd met betrekking tot de onderliggende activa van het financiële product, met inbegrip van de interne en externe controles van die due diligence.)

Het pensioenfonds hecht er waarde aan dat er een strikte scheiding is tussen beleid, uitvoering en controle. Om dit te waarborgen is er een aantal actoren die een rol op zich nemen bij de formulering van het MVB-beleid, de uitvoering van het MVB-beleid en de controle van deze uitvoering. Dit zijn het bestuur van het pensioenfonds, de commissie vermogensbeheer, het bestuursbureau, de coördinerend vermogensbeheerder van het

Pensioenfonds Detailhandel

pensioenfonds, de ESG overlay manager en engagement- en stemprovider, de riskmanager en de custodian. In het MVB-beleid heeft het pensioenfonds opgenomen welke partijen betrokken zijn bij de advisering, uitvoering en monitoring van het integreren van ecologische en sociale kenmerken.

Het pensioenfonds hanteert een uitvoeringsbeleid waarin is vastgelegd dat uitvoerders van het pensioenfonds periodiek worden geëvalueerd of een (operationele) due diligence wordt uitgevoerd. Bij het aanstellen van nieuwe managers wordt er due diligence uitgevoerd.

K) Engagementbeleid

Het pensioenfonds heeft onder de verplichting van de *Shareholders Rights Directive* op de website een *Betrokkenheidsbeleid* gepubliceerd.

Het pensioenfonds heeft de overtuiging dat engagement een krachtig middel is om ESG-prestaties van ondernemingen in haar portefeuille te verbeteren en daarmee de langetermijnwaardecreatie van de portefeuille te bestendigen.

Het pensioenfonds gaat – via haar engagementprovider - in gesprek met bedrijven om hen aan te sporen hun duurzaamheidsprestaties en governancepraktijk te verbeteren. Op de website van het pensioenfonds wordt gerapporteerd over de thema's van het engagementbeleid en de prioriteiten van het engagementbeleid.

De selectie van bedrijven waarmee het gesprek wordt aangegaan vindt plaats langs drie verschillende lijnen:

1. Bedrijven waar een potentiële negatieve impact is geïdentificeerd zoals een schending van de Global Compact principes van de Verenigde Naties of andere internationale richtlijnen.

Het pensioenfonds voert een zogenaamde *due diligence* beleid waarin nader is uitgewerkt op welke wijze potentiële negatieve impact wordt geïdentificeerd.

Engagement op basis van negatieve impact bevat voor het pensioenfonds vier doelstellingen:

- De negatieve impact moet worden beëindigd;
- De onderneming moet zorgen voor herstel en/of verhaal voor benadeelden;
- De onderneming moet voldoende maatregelen nemen om toekomstige incidenten te voorkomen;
- De onderneming moet transparant zijn over de genomen maatregelen.

2. Bedrijven die slecht scoren op ESG- of duurzaamheidsbeleid en de implementatie daarvan, of ernstige ESG-controverses hebben veroorzaakt, en waarbij een verhoogde kans op toekomstige negatieve impact wordt verondersteld.

Prioritering binnen deze categorie vindt plaats op basis van onder meer omvang van het bedrijf en omvang van de maatschappelijke en financiële impact.

3. Bedrijven actief in sectoren die door onze provider in samenspraak met het pensioenfonds zijn geselecteerd op basis van maatschappelijke en financiële relevantie (thematische engagement).

In 2023 werd er op 10 thematische onderwerpen engagement gevoerd, waaronder projecten op het gebied van klimaatverandering, natuur, mensenrechten en goed bestuur.

Pensioenfonds Detailhandel

De engagementprovider stelt tijdsgebonden doelen aan de engagement en monitort de voortgang. Het pensioenfonds beoordeelt een engagementtraject als succesvol als de tijdsgebonden doelen bereikt zijn. Wanneer ondernemingen niet binnen de vooraf gestelde termijn naar tevredenheid reageren op de engagementinspanningen van ons of onze provider, kan het pensioenfonds op de volgende manieren reageren:

- Samenwerking met andere beleggers aangaan/intensiveren om de dialoog meer kracht bij te zetten;
- Stemmen op reguliere agendavoorstellen;
- Escalatie van de dialoog via stemmen door bijvoorbeeld te stemmen op aandeelhoudersresolutie of reguliere agendavoorstellen zoals bestuursbenoemingen te gebruiken om onze eis meer kracht bij te zetten;
- Als uiterste middel kan het bestuur besluiten de onderneming uit te sluiten van beleggingen.

Naast de engagement uitgevoerd door de engagementprovider is Pensioenfonds Detailhandel actief lid van het *Dutch Engagement Network* (DEN), en de *Global Real Estate Engagement Network* (GREEN) waar engagement wordt gevoerd op specifieke thema's. Meer informatie over het engagementbeleid, en aanverwant stembeleid, is te vinden op de website van Pensioenfonds Detailhandel en in het *Maatschappelijk Verantwoord Beleggenbeleid*.

L) Aangewezen referentiebenchmark

Er wordt geen referentiebenchmark gebruikt voor dit product.